

Hadíček

ŠKOLNÍ ČASOPIS ZŠ HAŤ

I. ČÍSLO

2022

PRVNÍ ČÍSLO JE TADY!!!

OHLÉDNUTÍ ZA
DNEM JAZYKŮ

POZNÁVÁME TŘÍDU...
...8. B

VÁNOČNÍ ZÁZRAK
PŘÍMĚŘÍ Z ROKU 1914

NAURU

3. NEJMENŠÍ ZEMĚ SVĚTA

PROJEKT
OBČAN

CO JSTE NEVĚDĚLI
O STAROVĚKÉM ŘÍMĚ

JAK VE SVĚTĚ SLAVÍ
VÁNOCE ?

ROZHOVOR
s panem učitelem
ŠEFRANÝM

Úvodník

Zdravíme všechny žáky, učitele a čtenáře. V ruce právě držíte první číslo našeho školního časopisu (případně si jej prohlížíte v mobilu).

Není to poprvé co má naše škola časopis. V minulosti vycházel časopis *Hádátka* a ještě dříve *Haťské okénko*. Je to už ale mnoho let a my začínáme znovu, s čistým štítem. Bylo by skvělé, kdyby se vydávání tohoto časopisu stalo novou tradicí. Rádi bychom pro vás měli nové číslo připraveno každé dva měsíce.

A co vše se v časopise dozvíte? Vždy bychom se rádi ohledli za akcemi, které v nedávné minulosti proběhly. Přineseme také rozhovor s některým z učitelů - v tomto čísle to je pan učitel Šefraný. Představíme vám nějaký méně známý stát a dozvíte se i nějakou tu historii. Nebude chybět ani tematický článek; v tomto

číslu o Vánocích a vánočním příměří za války. Přidáme různé zajímavosti, křížovky, ukázky vašich prací a soutěže. V každém čísle také blíže představíme nějakou třídu - v tomto čísle kluky a holky ze 7. B.

Naši redaktori také připraví krátké rozhovory s různými žáky a doporučí vám zajímavé knihy, hry nebo filmy.

Nápadů na články i různé zajímavé rubriky máme hodně. Ne vše se do tohoto čísla vešlo. Postupně je ale budeme přidávat a dělat tak náš časopis lepším. Pokud i vy máte nějaký zajímavý nápad, neváhejte nám napsat na naši emailovou adresu:

redakce@skolahat.cz .

Příjemné čtení vám přeje učitelé J. Šubrt a P. Šefraný!

Vánoční turnaj v NHL 22

Hrajete elektronický hokej? Máte chuť se porovnat s ostatními žáky, nebo si jen tak zahrát a pobavit se před Vánoci?

PŘIPRAVUJEME PRO VÁS TURNAJ VE HŘE NHL 22!

Než ale budeme moct celý turnaj naplánovat, potřebujeme od Vás vědět několik informací. Vyplňte tedy nejprve tento dotazník:

<https://forms.gle/jfjXEQcifHtsZuWB6>

Název školního časopisu

Děkujeme všem žákům, kteří vyslyšeli naši žádost o pomoc při hledání nejvhodnějšího názvu pro náš školní časopis. Musíme přiznat, že jste nám to udělali ještě těžší - vaše návrhy totiž byly moc dobré a bylo těžké mezi nimi vybírat. Po hodně dlouhé debatě jsme nakonec jeden vybrali, jak jste si mohli všimnout na úvodní straně. A co ty ostatní? Koukněte se sami:

ŠKOLNÍ DRBY A PROBLÉMY
 HAČAN
 ŠKOLÁCZECH/ŠKOLÁČEK
 DER SCHULE ZEITCHRIFT
 ČASÁČEK
 ŠKOLOPIS/ŠKOLPIS
 ZAPADÁKOV
 PŘESTÁVKA
 ŠKOLNÍ ČASOPIS
 ZVONÍ
 SKANDÁL
 ŠKOLNÍ NOVINKY
 ŠKOLNÍ ČTYŘÚHELNÍK
 ŠKOLA HROU
 DENÍK MODERNÍ ŠKOLY
 FEPOVO DOBRODRUŽSTVÍ
 ŠKOLNÍ ZÁHADY

Kalendář - co nás čeká?

prosinec 2022

po	út	st	čt	pá	so	ne
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30	31	

leden 2023

po	út	st	čt	pá	so	ne
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30	31					

PŘEHLED NĚKTERÝCH NEJBLIŽŠÍCH VÝZNAMNÝCH DNŮ:

- 2.12. - Mezinárodní den voříšků (psů)
- 3.12. - Mezinárodní den svíček
- 6.12. - Sv. Mikuláš
- 10.12. - Mezinárodní den lidských a zvířecích práv
- 11.12. - Mezinárodní den hor
- 14.12. - Mezinárodní den šetření energie + Mezinárodní den opic
- 18.12. - začíná Chanuka (Židovský Svátek světel)
- 20.12. - Mezinárodní den solidarity
- 21.12. - Zimní rovnodennost
- 22.12. - Mezinárodní den matematiky
- 23.12. - **Začátek zimních prázdnin!**
- 24.12. - Štědrý den
- 1.1. - Nový rok
- 2.1. - Mezinárodní den bufetů + Mezinárodní den introvertů
- 3.1. - **Návrat do školy :(**
- 4.1. - Mezinárodní den špaget + Mezinárodní den Braillova písma
- 8.1. - Mezinárodní den bublinkových koupelí
- 11.1. - Mezinárodní den mléka + Mezinárodní den úklidu svého stolu
- 12.1. - Mezinárodní den marcipánu
- 15.1. - Mezinárodní den klobouků + Mezinárodní den jahodové zmrzliny
- 16.1. - Mezinárodní den nicnedělání
- 18.1. - Den selfie v muzeu
- 19.1. - Mezinárodní den popcornu
- 21.1. - Mezinárodní den objímání + Mezinárodní den veverek
- 24.1. - Mezinárodní den vzdělávání
- 25.1. - Den opaků
- 28.1. - Den LEGA
- 29.1. - Mezinárodní den hlavolamů a hádanek
- 30.1. - Mezinárodní den bublinkové fólie
- 31.1. - **Konec I. pololetí + vysvědčení**

Ohlédnutí za Dnem jazyků

Závody v přenášení vody

V září jsme sportovali v rámci Dne jazyků, který u nás probíhá již druhým rokem olympijskou formou. Naše olympiáda, zejména pak jednotlivé disciplíny, byla letos ve volnějším duchu. Měli jsme soutěže spočívající v rovnováze a rychlosti, disciplíny kde mohou zazářit žáci s rychlým rozhodováním a dobrou pamětí či třeba stanoviště pro ty žáky, kteří jsou obdařeni manuální zručností a hbitými prsty. Pojďte se s námi podívat na to, kdo byl v jednotlivých soutěžích nejlepším sportovcem třídy! K tomu přidáváme exkluzivní fotky, které jinde nenajdete!

OCÁSKY:

- Skupina A:** 1. místo: 8. A,
(2. místo: 8. B; 3. místo: 7. B; 4. místo: 7. A)
Skupina B: 1. místo: 6. A,
(2. místo: 6. B; 3. místo: Darkov.; 4. místo: 5. A)
Skupina C: 1. místo: 4. A; 2. místo: 3. A + 3. B
Skupina D: 1. místo: 2. B;
(2. místo: 2. A, 3. místo: 1. B; 4. místo: 1. A)

NAVIGACE:

5. A: Jarošová, Janošová
6. A: Paskuda, Lasák
6. B: Polomská, Grebská
7. A: Ratajská, Václavková
7. B: Štěpánová, Barwencz.
8. A: Koszorek, Štěpánová
8. B: Hruška, Pěntka

„Děkujeme
všem
zúčastněným
za krásnou
akci! Byla to
velká zábava.“

VLAŠTOVKY:

1. A: Marek
1. B: Horáková,
Hloušek
2. A: Šajban
2. B: Prostějovský
3. A: Anděl
3. B: Cigán
4. A: Wijacki
5. A: Rumpová
6. A: Paskuda
6. B: Bednář
7. A: Hoferek
7. B: Zmrzlík
8. A: Kozák
8. B: Malkrab

ŠPEJLE:

1. A: 55 cm
1. B: 63 cm
2. A: 82 cm
2. B: 39 cm
3. A: 79 cm
3. B: 68 cm
4. A: 79 cm
5. A: 93 cm
6. A: 70 cm
6. B: 46 cm
7. A: 133 cm
7. B: 128 cm
8. A: 119,5 cm
8. B: 88 cm

SKOKY V PYTLI:

1. A: Baďura
1. B: Lasáková
2. A: Grabovský
2. B: Epinger
3. A: Moliavko
3. B: Glenz
4. A: Návrat
5. A: Cigánová
6. A: Cigánová
6. B: Postulka
7. A: Vrebová
7. B: Mentzik
8. A: Kozák
8. B: Pyš K.

PŘENOS VODY:

1. A: Zmrzlík,
Vávrová, Hajdučková
1. B: Štěpán
2. A: Lasáková
2. B: Dudek
3. A: Vrbasová
3. B: Smolyar
4. A: Filsáková
5. A: Rumpová
6. A: Lasák
6. B: Kaštánek
7. A: Tomisová
7. B: Barwenczková
8. A: Kolenková
8. B: Malkrab

FOTBAL:

- Skupina A:** 1. místo: 8. B,
(2. místo: 8. A; 3. místo: 7. A; 4. místo: 7. B)
Skupina B: 1. místo: 6. A,
(2. místo: 6. B; 3. místo: 5. A; 4. místo: Darkov.)
Skupina C: 1. místo: 3. A, (2. místo: 4. A; 3. místo: 3. B)

POPELKA:

1. A: Gaj
1. B: Lasáková
2. A: Grabovská
2. B: Otava
3. A: Menšík
3. B: Valašíková

PAMĚŤ:

1. A: Hajdučková
1. B: Obrušníková
2. A: Kašná
2. B: Otava
3. A: Anděl
3. B: Skotnicová
4. A: Mrázek
5. A: Humlíčková
6. A: Bartlová
6. B: Wažik
7. A: Hajdučková
7. B: Mentzik.
8. A: Kolenková
8. B: Jakubková

BALANC:

1. A: Marek
1. B: Císař
2. A: Molová
2. B: Janoš
3. A: Šula
3. B: Skotnicová
4. A: Kania
5. A: Polcarová
6. A: Lasák
6. B: Kalvarová
7. A: Skotnica
7. B: Barwencz.
8. A: Machala
8. B: Pěntka

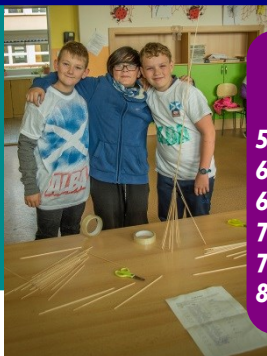
OPIČÍ DRÁHA:

5. A: Cigánová
6. A: Smitková
6. B: Postulka
7. A: Vrebová
7. B: Hanel
8. A: Kozák

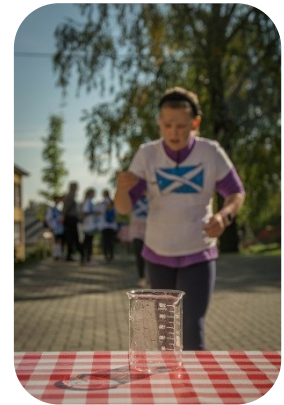
PŘENES VEJCE:

5. A: Hrabovský, Fraš
6. A: Cigánová, Bartlová
6. B: Polomská K., Grebska
7. A: Skotnica, Radošovský
7. B: Lorencová, Jakubková
8. A: Šústková, Czichoňová
8. B: Lipnický, Návrat

Vítězný
tým v disci-
plině stavě-
ní věže

Ohlédnutí za Dnem jazyků

Rozhovor mezi knihami

Na tomto místě uvedeme v každém čísle rozhovor s nějakým učitelem nebo učitelkou. Dnes to je pan učitel **Pavel Šefraný**.

Rozhovor probíhal v naší školní knihovně.

„Rozhodnutí, třeba i ta špatná, člověka formují. I to špatné je k něčemu dobré.“

Dobrý den, očekávaná otázka na úvod — chtěl jste být vždycky učitelem? Nebo to přišlo až později?

Vždycky jsem chtěl být učitel, už od nějakých 6 let. Měl jsem mladší sourozence a bavilo mě je komandovat. A když jsem si pak našel svůj oblíbený předmět, tak jsem u toho už zůstal.

Čím byste byl, kdybyste nebyl učitelem?

Cokoliv s loděmi, nejlépe obchodní námořnictvo.

Takže námořník?

Ano, tam člověk využije tu angličtinu a mají tam i krásné platy :D Devět měsíců se pracuje a další tři měsíce pak dovolená. Největší výhodou je, že jste pořád na moři a nemáte kde utrácet, tak hodně ušetříte.

Jaký jste byl žák?

No, zlobil jsem hodně. Byl jsem ten druh žáka, kterému musíte vše 3x zopakovat než konečně začne pracovat. I z angličtiny jsem míval dvoječky, semtam i trojku. Teprve na střední škole se to zlepšilo.

Takže známky jste měl dobré?

Jo, vyznamenání bylo vždycky. Ale samé jedničky ne. To až pak na střední škole.

Co Vás na práci učitele nejvíce baví?

Pochopitelně práce s dětmi. Když člověk nemá rád děti, tak ta práce pak nestojí za nic. Ale nejvíc asi pohled na děti, když něco pochopí. Takový ten „wow efekt“, kdy se jim zajiskří v očích a v hlavě secvakne.

A co dávání známek?

Vůbec ne. Dělam to nerad. Nechce se mi je psát. Stejně jako špatné známky.

takto schází jen málo dětí - místo toho si volají a pišou přes mobil.

Je nějaká schopnost, kterou máte a nikdo o ní neví?

Rád vařím. A vařím už dlouho. Už od dětství, kdy jsem se za babičkou motal v kuchyni. A taky mluvím ze spaní. Dokonce ve spánku chodím po bytě, odemykám dveře a komunikuju anglicky. :D

„Chtěl bych si udělat kapitánské zkoušky na loď.“

Je něco, co Vám z dětství v dnešní době chybí?

Nejvíc asi to bezstarostné mládí, kdy má člověk na starost jen školu. A taky mi chybí Vlnky. Vanilkové! To byly takové oplatky, které se už dnes nevyrábí.

Máte pocit, že jste měl v dětství něco, co dnešní děti nemají?

Asi to říká každý učitel i dospělák - to, jak jsme skončili školu a utíkali ven dělat ptákoviny. Dnes se

O Vás se ví, že rád hraje hry. Které jsou Vaše nejoblíbenější?

Když vezmu počítačové hry, tak série Heroes of Might and Magic, konkrétně třetí díl. Dnes už to asi děti neznají, ale pokud tohle čtete, tak vřele doporučuji! Takové strategické hry už dnes nejsou, dneska to je samý Fortnite.

A ještě nějakou?

Zaklínače, protože jsem jeho knižní fanďa. Nebo staré strategie od Blizzardu - Warcraft, Starcraft.

Kdybyste měl možnost ve svém životě něco změnit, co by to bylo?

Moc věcí bych nezměnil, ale asi bych víc cestoval. Už při studiu ve škole jsem pracoval v jazykov-

Toto je pan učitel, když mu byl přibližně rok.

Nejoblíbenější filmy pana učitele:

- *Grandhotel Budapešť' (2014)*
- *Fantastický pan lišák (2009)*
- *Tajemství hradu v Karpatech (1981)*
- *Opravdová kuráž (2010)*
- *Trilogie Pána Prstenů (2001-2003)*

Co bych si vzal na pustý ostrov?

- brýle
- křesadlo
- šavli / sekyrku
- mého psa Illoše
- papír a psací potřeby

kách, takže jsem neměl tolik prostoru na cestování kolik bych chtěl.

Neletujete třeba nějakého svého rozhodnutí?

Ne. Rozhodnutí, třeba i ta špatná, člověka formují. I to špatné je k něčemu dobré.

Pokud by Vám někdo půjčil stroj času - do jaké doby byste odcestoval?

Tahle otázka je ze všech nejtěžší, každá doba má svoje. V každé bych si našel něco, co bych chtěl.

A kdybyste měl vybrat jedno období?

Tak asi období raného starověku, kdy ještě nefungoval peněžní systém a byl maximálně jen směnný obchod. Nebyly peníze a člověk se tak nestresoval a neřešil, jestli bude mít na nájem. A pak možná období zámořských objevů.

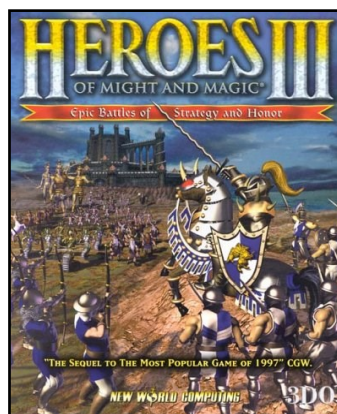
Jaký je Váš největší životní sen?

Jsem celkem spokojený už teď. Ale kdyby přece, tak bych si chtěl udělat kapitánské zkoušky na loď. Už teď mám takové ty nižší na sladkovodní toky, jezera a přehrady. Ale udělat ty zkoušky, všech osm částí a mít titul kapitána, to bych

chtěl. Zaplachtit si pak na vlastní plachetnici někde na otevřeném moři...

Slyšeli jsme, že Vaše vysokoškolská práce je velmi úspěšná. Můžete nám o tom říct něco víc?

Na vysoké škole jsem psal kromě závěrečných prací i různé vědecké články v angličtině. No a některé mi otiskli v Americe, byl jsem i v několika literárních soutěžích. Ta největší práce je o postavení vlka v americké společnosti a v literatuře. U nás je to totiž přesně opačně - vlk je vždy ten padouch.

Ta práce byla docela úspěšná, že?

No jo, jezdil jsem s tím po nějakých soutěžích a nějaké úspěchy byly.

Nebuďte tak skromný. Jaké úspěchy?

V literárních soutěžích vysokých škol to bylo první místo v Evropě. A pak ještě v USA v New Hampshire 5. místo. A ještě mě kolem Vánoc čeká cesta do Montrealu, kde bude taková poslední přednášková stáž.

Se kterou osobností (živou i mrtvou) byste se chtěl někdy setkat? Proč?

Z nežijících bych si vybral pro setkání pana profesora Tolkiena (autora Pána Prstenů, Hobita, atd.), protože byl specialista na jazyk a některé vytvářel dokonce sám. Z živých by to byl hudební skladatel Paul A. Romero. On je totiž autorem hudby k již zmíněným hrám Heroes of Might and Magic.

A fiktivní?

No, možná z Harryho Pottera - s profesorem Snapem, což je moje oblíbená postava celé série. Mohli bychom si spolu zanádat na Harryho (nejhorší postavu knihy)...

Chtěl byste něco vzkázat našim čtenářům a žákům?

Čtěte! Ne jen náš skvělý časopis, ale čtěte cokoliv, co Vás baví. Klidně komiks, prostě cokoliv. Čtěte, čtěte, čtěte!

„Ještě mě kolem Vánoc čeká cesta do Montrealu, kde bude taková poslední přednášková stáž.“

Nejoblíbenější hudba / písničky

- Come (Jain)
- The House of the Rising Sun (The Animals)
- Happy together (The Turtles)
- kterýkoliv soundtrack od Alexandre Desplata
- seriálové a videoherní kompozice Beara McCrearyho
- Sur la planche (La Femme)

5 největších koníčků:

- vaření
- šerm
- čtení fantasy a historické literatury
- modelářství (lodě, wargaming)
- etymologie (původ slov)

Pan učitel rád a dobře vaří

Země na obzoru: Nauru

V této rubrice si vždy blíže představíme nějaký cizí stát. Dnes je to Nauru.

NAURU

FOSFÁTY jsou chemické sloučeniny, které se používají nejčastěji v potravinářském průmyslu. Kromě něj pak také v kosmetice, čistících prostředcích nebo v lakýrnictví.

Turecko, Řecko nebo Chorvatsko jsou země, kam jezdí na dovolenou každý rok miliony lidí. Napadlo Vás někdy, kam naopak turisté jezdí nejméně? Ne, Severní Korea to není. Tím nejméně navštěvovaným státem světa je Nauru.

Nauru je ostrovní stát uprostřed Tichého oceánu. Leží severovýchodně od Austrálie a má pouze 21 km². Je tedy třetí nejmenší zemí světa. Menší už je pouze Monako a Vatikán. Na ostrově žije jen 12 tisíc obyvatel, což je dokonce méně, než v Hlučíně.

kou se stal teprve v roce 1968.

Krásný ostrov si prošel dost dramatickým vývojem. Tím zásadním rokem v historii se stal rok 1907, kdy zde byla nalezena ob-

su (guáno) - to je přírodní látka, která se používá pro výrobu hnojiv.

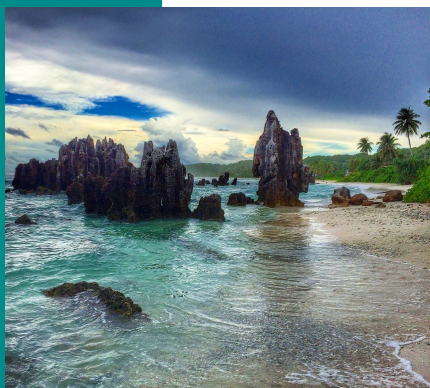
Pro malý ostrůvek to byly zlaté časy - ročně přinesly až 2,5 miliardy dolarů! Vzhledem k malému počtu obyvatel to bylo stěží uvěřitelné bohatství. Nauru si tak mohla dovolit platit svým obyvatelům zdravotní pojištění, dopravu, vzdělávání nebo dokonce zrušit daně!

Jenže zásoby fosfátů nebyly nekonečné. Na přelomu století se těžba propadla na minimum a v roce 2011

Na ostrově žije jen 12 tisíc obyvatel. To je dokonce méně, než má Hlučín.

Ostrov byl objeven šťastnou náhodou v roce 1798 a pojmenován jako Pleasant Island (Příjemný ostrov). Vlastnili jej Britové, Němci, Australané a Japonci. Nezávislou republi-

rovská ložiska fosfátů. Ta brzy proměnila obyčejný malý ostrov v jeden z nejbohatších států. Saudská Arábie zbohatla na ropě, Nauru zase na ptačím tru-

Nauru láká na krásná pobřeží.

ZAJÍMAVOSTI:

- Nauru je jediným státem světa, který nemá žádné hlavní město; vládní úřady jsou ve městě Yaren;
- je to stát s nejslabším cestovním ruchem; ročně se zde objeví asi jen 200 turistů;
- Nauru nemá žádnou armádu; díky vzájemné smlouvě má obranu země na starost Austrálie;
- na veřejnosti je zakázáno pít alkohol;
- nejvyšším vrcholem celého státu je kopec Command Ridge (místní jej nazývají Janor); má jen 70 m!
- po celém ostrově jsou roztroušeny zbytky japonské válečné techniky z druhé světové války;

ZÁKLADNÍ INFORMACE:

Hlavní město: žádné
Rozloha: 21 km²
Nejvyšší vrchol: Command Ridge (70 m. n. m.)
Počet obyvatel: 11 288
Hustota zalidnění: 447 obyvatel na km²
Jazyk: naurština, angličtina
Měna: australský dolar
Mezinárodní zkratka: NAU
Časové pásmo: +12 hodin

se těžit přestalo úplně. Nauru se najednou stalo opět chudou zemí, která se na možný konec ohromných zisků nijak nepřipravila. Ostrov zůstal zdevastovaný těžbou a tamní krajina prakticky neumožňuje vznik zemědělství.

Země se propadla v ekonomickém žebříčku o rekordních 190 míst dolů. Zoufalá vláda se rozhodla udělat ze země daňový ráj, jakými jsou dnes Kajmanské ostrovy, nebo Bahamy. Ukázalo se ovšem, že zde ruská mafie pere špinavé peníze, takže se od tohoto nápadu ustoupilo.

Další příležitostí k zisku byla dohoda s Austrálií. Ta na ostrov vozila uprchlíky z celé

Asie, které nechtěla vpustit na své území. Nauru to přineslo peníze, ale i kriminalitu. Dnes to už našťestí neplatí.

Na ostrově jsou dvě nemocnice, ale léčí pouze běžné zdravotní problémy. Vážnější případy se řeší (leteckým transportem) v Austrálii. Ostrov je závislý na dodávkách zásob z Austrálie nebo Fidži - letadlo přilétá 2x týdně. Průměrný věk je zde pouhých 62 let (u nás je to 74); třetina lidí trpí cukrovkou a země je na prvním místě v žebříčku obezity. Jediným sportem, kterému se zde daří, je vzpírání.

Má takový stát vůbec ještě šanci se zachránit? Pomoc nabízí opět Austrálie - přemístit

obyvatele na jeden ze svých obydlených ostrovů na pobřeží. Ostrovu by blízkost Austrálie a hezká, nezničená krajina určitě pomohla. Ušetřili by za dovoz potravin, mohli by se konečně spolehnout i na vlastní zemědělství. Na druhou stranu by země přišla o vlastní samostatnost, protože by se stala součástí Austrálie.

Co myslíte vy - mělo by Nauru takovou nabídku přijmout? Chtěli byste se na tento ostrov někdy podívat? Hlasujte v anketě (naskenujte QR kód).

GUÁNO je
nahromaděný
trus
mořských ptáků
či netopýrů,
který se
postupně uložil
do mohutných
vrstev.

ZAJÍMAVOSTI:

- kvůli nekvalitní dovážené stravě plné konzerv je Nauru **nejtlustším státem světa; nadváhu má 97 % mužů a 93 % žen!!!**
- na ostrově se jezdí vlevo;
- let z Austrálie trvá 4,5 h a létá jednou týdně;
- v zemi nejsou banky ani pojišťovny, platí se jen australskými dolary;
- v době přiletů a odletů letadel dochází pravidelně k výpadkům elektrického proudu
- kvůli poloze blízko rovníku je zde po celý rok **horko a vlhko. Denní teploty stoupají na 26-35 °C, noční mírně klesají na 22-34 °C;**

Pobřeží Nauru s pozůstatky těžby.

Co jste nevěděli o starověkém Římě

Caesar necaesar

*V antické Itálii
aviváž ani prací
prášek
nečekejte,
starověký
Říman pral své
ošacení v lidské
moči!*

Asi každý, kdo bude číst tento článek už toho o městu měst, Římě, mnoho ví. Ať už ze školy, knih, filmů a seriálů nebo snad návštěvy Říma samotného. Věděli jste ale třeba i o těchto méně známých zajímavostech?

Caesar nebyl caesar!

Asi každý slyšel o nejnámějším z Římanů, o Gaiu Juliu Caesarovi. Byl členem urozeného patricijského rodu Juliů, byl to významný státník a vojenský tribun, generál, který ovládl Galii (dnešní Francie), viz. komiksová série Asterix a Obelix. Nakonec byl i diktátor, který si takřka podrobil senát a tak i celý Řím. Jeho jméno se stalo synonymem pro nejvyššího vůdce státu a odvozuje se z něj i řada podobných titulů - titul "caesar" tak byl kořenem pro císaře, kaisera či cara. Samotný Gaius Julius však ani v momentě svého konce, kdy byl zavražděn svými senátory císařem nebyl.

Netradiční praní oděvů

Starověký Řím byl jedním z prvních národů, který provozoval veřejné prádelny, kde si za drobný poplatek mohl kdokoliv nechat svůj oděv vyčistit a umýt. V Itálii antiky však aviváž ani prací prášek nečekejte, starověký Říman pral své ošacení v lidské moči! Moč totiž obsahuje amoniak, který slouží jako velice silný čistící agent. Pral tak každý, od nejhudšího obyvatele až po Caesara, od zašlé tuniky až po senátorskou tógu. Moč se následně vymyla vodou do čista, ale poptávka po ní byla tak vysoká, že císař Nero na ni zavedl i daň a koupě sudů této tekutiny tak nebyl levnou záležitostí. Používala se totiž i jako bělidlo, příměs do barev nebo třeba ústní voda pro bělejší úsměv.

Barva, symbol moci

Když už zmiňuje barviva, můžeme se pozastavit nad jednou z častějších mylných představ o Věčném městě. Skoro každý film, seriál, komiks či hra dnes vyobrazuje bohatství Říma formou architektury. Špinavého barbara média posadí do dřevěné chatrče a civilizovaného Římana do bělistvého mramorového paláce. Mramor se opravdu řadil mezi přední stavební materiály, ale většina staveb v Římě byla už v Antice pestře barevná! Sloupořadí, sochy a dokonce i

obyčejné stěny v budovách byly pokryty plejádou pestrých barev, které ovšem ne vždy vydržely dotek času a dnes nám zůstaly právě holé bílé podlahy. Římané tím dávali najevo své bohatství, barvy byly tehdy velmi drahou a na přípravu složitou záležitostí. Není proto náhoda, že urozené ženy z římské smetánky si vlasy obarvily do exotických tónů. Nejpopulárnější byla sytě rudá, jednalo se o barvy přepychu a moci, symbol Říma. Na její výrobu tehdy používali živočišné tuky a popel z bukového dřeva.

Řím, kolébka gastronomie

Římská říše pokrývala části tří kontinentů a obsáhla stovky národů, kultur a náboženských vyznání. Není se tedy čemu divit, že ve svém hlavním městě nabízela celou řadu pochoutek a kuriózních lahůdek. Urození Římané si pochutnávali na mase plameňáků či slonů, ale mezi tradiční potraviny patřilo maso hovězí, vepřové a drůbeží, zelenina, pečivo a luštěniny.

V Římě fungoval i systém přidělu zrna zdarma pro nejchudší vrstvy a veřejné mlýnice a pekárny, které zajišťovaly

denní příjem čerstvého pečiva i pro lidi z nejnižších vrstev!

Vznikly zde i první restaurace a předchůdci fast-foodů - takzvané thermopolia (doslova místo, kde se prodává něco horkého), tyto pouliční obchody prodávaly čerstvé hotové po-

krmy, od polévek, přes kaše až po pečené maso. Dalším příkladem byla třeba popina (doslova vývařovna), která nabízela i stoly a pití aby si host mohl pokrm v klidu vychutnat.

Římané si
užívali

pochoutek a
kuriózních
lahůdek.

Pochutnávali
si na mase
plameňáků
či slonů.

Gladiátoři nebyli vždy na smrt jdoucí!

Gladiátor, tedy ten kdo třímá gladius (krátký římský meč), je asi všem známý starořímský zápasník v aréně. Věděli jste však, že drsným filmům navzdory takový gladiátor jen zřídka kdy v boji umíral? Je sice pravda, že při slavnostních zápasech pro císaře byl toto tradiční pozdrav: „Ave Caesar, morituri te salutant.“ - tedy Buď pozdraven Caesare, jdoucí na smrt tě zdraví, ale realita se poněkud lišila.

Většina těchto bojovníků byli

otroci a jejich majitelé tak nechtěli s každým soubojem přicházet o investované peníze. Řada bojů byla předem nahraná nebo se bojovalo jen do první krvavé rány na hrudi. Majitelé těchto bojovných otroků je i pečlivě živili (ne vždy však chutně), nejčastějším pokrmem, který jedli i několikrát denně byla kaše jménem puls. Základem byla pšenice, olej a fazole. Příležitostně se do ní přidávala i cibule, česnek nebo na bílkoviny bohaté vnitřnosti. Typický gladiátor tak nebyl vyrýsaný atlet, ale spíše podsaditá hora svalů a tuku, kte-

rou bylo mnohem těžší smrtelně zranit. Tento režim vzácně podstupovaly i ženy, těm se pak říkalo „gladiatrix“.

Majitel gladiátora tak svůj majetek dobře opatroval a dokonce na něm vydělal i mimo arénu. Pot gladiátora byl žádaným afrodisiakem a pleťovým krémem pro nejbohatší římské dámy.

VERONIKA, 5.A

Oblíbená barva?

„Červená“

Oblíbené jídlo?

„Sushi“

Oblíbené pití?

„Čaj“

Oblíbené zvíře?

„Kůň“

Čeho se bojíš?

„Pavouků“

ŠIMON, 8.B

Oblíbená barva?

„Zelená“

Oblíbené jídlo?

„Halušky“

Oblíbená písnička?

„London Scammer“

Oblíbený film?

„Red Notice“

Oblíbené zvíře?

„Pes“

SABINA, 6.A

Oblíbená barva?

„Modrá“

Oblíbené jídlo?

„Pizza“

Kdy zdobíte vánoční stromek?

„Den předem“

Máš ráda ananas na pizze?

„Ne“

Čeho se bojíš?

„Hadů“

Poznáváme třídu...

V každém čísle vám blíže představíme jednu třídu naší školy. Pro toto číslo byla vybrána třída **7. B**, jejíž třídní učitelkou je paní učitelka Štěpánová.

Covid útočí

Skončily prázdniny 2021 a za sebou máme skvělý, i když trochu náročný rok v 5. třídě. V té nás bylo 25 a naším třídním učitelem byl pan učitel Jiří Šubrt. Pořád tady řídil Covid, takže jsme nemohli trávit čas v naší nádherné třídě, což nám bylo celkem líto. Bylo to náročné jak pro nás, tak i pro pana učitele. Ale i přesto všechno jsme si ten rok všichni užili. Museli jsme se učit přes počítač, ale pan učitel to nenechal jen tak a vytvořil pro nás hledání pokladu po celé Hati.

Přechod na vyšší stupeň

A začal nový školní rok. Všichni jsme se trochu báli, protože jsme přecházeli na vyšší stupeň. Dostali jsme novou třídní učitelku, paní učitelku Pavlínu Štěpánovou. Přišli k nám noví spolužáci z Darkovic, takže se naše původní třída musela rozdělit na 2 samostatné třídy. Nakonec jsme se neměli čeho bát, protože noví spolužáci se brzo stali našimi kamarády a ve třídě se nám všem líbí.

Zase karanténa

První pololetí bylo spíše v očekávání, jestli zase nezavřou

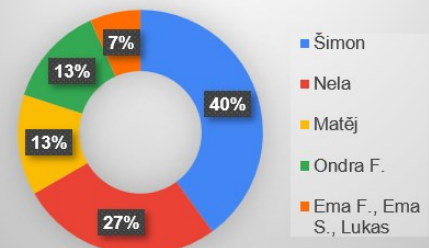
školy. V karanténě jsme byli několikrát. Měli jsme na to různé názory; někteří byli rádi že nemusí jít do školy, jiní se doma zase nudili a nevyhovovalo jim to.

Když jsme se pak vrátili do školy, tak jsme pořád museli nosit roušky, což bylo otravné. Bylo to pro nás nové.

Konečně klid?

Kolem druhého pololetí se zdálo, že je všechno zpátky tak, jak má být. Ale nastal zase nový problém a přišli k nám další noví spolužáci - tentokrát z Ukrajiny. Byl to pro nás pro všechny šok. Bylo těžké se s nimi dorozumět, ale nakonec jsme to samozřejmě zvládli. Bylo to pro ně hodně náročné, ale snažili jsme se jim co nejvíce pomáhat.

Kdo by byl dobrým prezidentem?

Výlety jsou zpátky

Po dvou letech jsme konečně zase mohli jezdit se školou na výlety a různé jiné akce. V 6. třídě jsme byli v Zoo a v archeologickém parku. Byli jsme fakt moc rádi, že už zase můžeme jezdit. Všechny nás to bavilo.

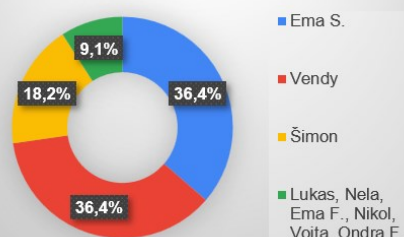
Ve třídě máme skvělý kolektiv, i když se občas nepohodneme. Doufáme, že nám to ještě dlouho vydrží!

Ema S.

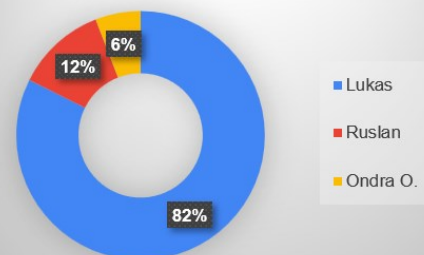
„Po dvou letech jsme konečně zase mohli jezdit se školou na výlety a různé jiné akce.“

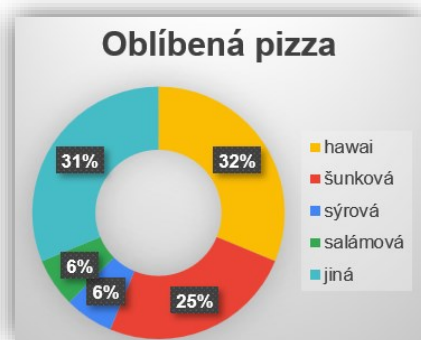

Na koho je největší spoleh:

Největší vtipálek:

EMA, 7.B

Oblíbená barva?
„Černá“

Oblíbené jídlo?
„Těstoviny“

Nejoblíbenější zvíře?
„Hlodavci“

Máš ráda ananas na pizze?
„Nevadí mi“

Čeho se bojíš?
„Pavoučího moře“

7.B - tohle jsme my...

Vendy - miluje koně a vše kolem nich; tvrdí, že koně toho o ní ví víc, než ostatní. Hraje na flétnu a učí se na kytaru.

Ondra F. - je tichý, hodný a ochotný; zajímá se o válečnou techniku, má moc rád Lego.

Ema F. - ráda se dívá na seriály, má ráda anime a čokoládu; miluje kočky.

Vojta - rád běhá, hraje fotbal; Má rád seriál Rick a Morty. Jeho oblíbené jídlo je kuřecí maso s bramborami a zeleninou.

Barča - Také miluje koně, ráda na jich jezdí a natáčí o konících videa. Věří že jednorožci existují ;)

Pavčina - miluje kočky i jiná zvířata; má ráda sushi a její nejoblíbenější pití jsou malinovka a Fanta.

Matěj - má rád traktory, ví o nich všechno; zajímá ho dějepis, zeměpis a příroda; nesnáší buchtičky s krémem.

Nikol - miluje volejbal, hezky a ráda zpívá. Její oblíbenou zpěvačkou je Billie Eilish. Má psa - jorkšíra Matěje.

Ester - ráda tráví čas venku s kamarádkami; Má ráda kočky a dvě má doma - Miu a Filipa. Má ráda šedou a černou barvu.

Adam - pravidelný účastník školních vědomostních soutěží; zajímá se o bojové sporty.

Šarlota - miluje kolečkové brusle; zbožňuje kočky, doma má bezsrstého Maxe. Má ráda líčení.

Ondra O. - je 3. nejvyšším žákem školy, což se brzy změní. Zajímá se o 2. sv. válku a zbraně, jejichž repliky staví z Lega.

Lukas - bavič třídy, nikdy nezkaží žádnou srandu; má rád letadla a vše kolem nich.

Ruslan - má rád fotbal, sám jej hraje (má rád Neymara); miluje smažený sýr s hranolky a Coca-Colu. Má 4 sourozence.

Ema S. - nejlepší angličtinářka třídy. Je kamarádká a ráda se vším pomáhá ostatním. Je redaktorkou našeho časopisu.

Nela - miluje plavání, vyhrála několik soutěží; ráda tráví čas venku, hlavně na kolečkových bruslích.

Ondra Š. - rád bruslí, jeho nejoblíbenějším filmem je Spiderman: Daleko od domova; nemá rád těstoviny.

Šimon - miluje basketbal i jiné sporty. Fandí LA Lakers, obdivuje LeBrona Jamese; jako jeden z mála má rád tvarůžky ;)

Opravdový vánoční zázrak

Toto je opravdový příběh, který se odehrál během prvních Vánoc první světové války.

Vojáky trápilo bláto, voda, hlad, krysy, vši a neustálá smrt okolo.

Na Vánoce roku 1914 došlo k opravdovému zázraku. Tou dobou už půl roku zuřila první světová válka a muži mnoha evropských zemí spolu bojovali na život a na smrt.

Nadšení vystřídala hrůza

Když válka v létě začala, jávalo se na náměstí a muži se nadšeně hlásili do války jako dobrovolníci. Když pak na podzim boje uvízly v bahnech zákopů, nadšení bylo pochopitelně pryč. Vojáky trápilo bláto, voda, hlad, krysy, vši a neustálá smrt okolo. Zabíjení nezměnily ani blížící se svátky - bojovalo se neustále. Pak se však stal zázrak...

Na západní frontě klid

Na Štědrý den palba na chvíli ustala. Němci si začali pískat a Angličané pískali nazpátek. Zákopy od sebe nebyly zase tak moc vzdáleny, takže z pískání byl najednou živý rozhovor. Po nějaké době dokonce někteří vojáci vylezli ze zákopů a popřáli si veselé Vánoce. Také se dohodli, že na Boží hod nebudou střílet a pohřbí své padlé kamarády. Němci pak vytáhli vánoční stromečky, ozdobili je světýlky a vytáhli před zákopy. K tomu začali zpívat koledy, Britové se přidali.

Bratříčkování s nepřítelem

Za chvíli už stáli v území nikoho (= oblast mezi nepřátelskými zákopy) vojáci znovu, ovšem tentokrát v mnohem větším množství. Přáli si hezké Vánoce, povídali si, vyměňovali si dárky. Těmi byla např. whisky, cigarety, ponožky, pohlednice nebo jídlo. Někteří si mezi zákopy otevřeli holičský salon. Sváteční atmosféra se postupně rozšířila i na jiné úseky fronty.

Došlo i na fotbal

Na druhý den mír pokračoval a na několika místech došlo k přátelskému fotbalovému utkání. Vrchnímu velení všech armád se toto bratříčkování ale nelíbilo. Vojákům se do střílení najednou moc nechtělo. Velitelé to vyřešili rotací jednotek, případně tresty. Brzy se tak začalo zase střílet.

Podobné Vánoční příměří se už pak neopakovalo. Válka si vyžádala kolem 10 milionů mrtvých!

Zajímá vás, jak takové příměří vypadalo? Doporučujeme skvělý film **Šťastné a Veselé** (v originále **Joyeux Noël**) z roku 2005, který celou událost popisuje.

Došlo i na fotbalový zápas.

Projekt Občan

Každý rok naši sedmáci vymýšlejí nové zajímavé projekty, které by se mohly realizovat v naší obci. Jednotlivé projekty detailně promyslí, naplánují a ty nejlepší se prodiskutují se zastupiteli obce. Naši žáci se v minulosti zasadili o zajímavé věci, např. o odpadkové koše na psí výkaly. Ne vždy se každý projekt realizuje; děti se aspoň naučí, jak složitá je někdy cesta od nápadu k hotovému projektu. A že některé věci nejsou zase tak jednoduché, jak si myslíme. Pojďme se na některé aktuální nápady podívat.

Bistro

Nápad na obchůdek s rychlým občerstvením vznikl na základě názorů a přání různých lidí v obci. Jak by bylo skvělé, kdybychom si zde mohli dát párek v rohlíku, koupit hranolky, burger, langoš, nebo třeba zdravý salát? A ještě lepší by bylo, kdyby bylo možné si zde ráno koupit svačinu, třeba bagetu. Takové bistro by klidně mohlo být místo cukrárny...

Otevírací doba obchodu

Tento návrh je spíš prosbou - zda by hat'ský obchod mohl být otevřený déle. Alespoň do sedmi, nebo půl osmé...

Skříňky místo šaten

Známe to všichni - když jdeme na konci vyučování do šatny, je to někdy opravdu o zdraví. Někdy je lepší raději pár minut počkat. V některých třídách je žáků hodně a není snadné se tam „vecpat“. Navíc se stává, že se nám papuče i jiné věci objevují v cizích šatnách. Víme, že to není zase tak jednoduché, ale představa, že by měl každý žák svou vlastní skříňku, jak to můžeme vidět v různých seriálech, je moc příjemná. Každý by měl svůj klíček a mohl si do šaten zamykat nejen oblečení a obuv, ale třeba i drobné cennosti apod. Už by se nám věci neztrácely!

Skatepark

A co takhle obecní skatepark? Takový park obvykle neslouží jen skateboardistům, ale je i pro kola, koložky, brusle, mountainboardy. Jsou na něm různé překážky, kopečky, rampy a dráhy. V Hati sice pár hřišť máme, ale jen některá jsou asfaltová. A na nich se obvykle jezdit nedá - často si tam děti hrají s míčem apod. Složitě to mají malé děti, když se chtějí naučit jezdit na bruslích nebo skateboardu - často to zkusí na chodníku nebo na cestě. Skatepark by proto byl řešením - bylo by to pro všechny bezpečnější.

Přechody pro chodce

V Hati máme málo přechodů pro chodce. Jenže ta nejdelší ulice, Lipová, je docela dost frekventovaná. Jsou chvíle, kdy zde jezdí opravdu hodně aut. Malé děti i důchodci pak mají někdy problém přejít cestu. Hlavně starší lidé, kteří chodí pomalu. Proto bychom byli rádi, aby jich zde bylo více! Stejný problém hlásí i spolužáci z Darkovic. Náš návrh tedy platí pro obě obce.

Údržba hřišť

Hřiště jsou skvělá věc. Hrajeme si tam, děláme blbiny, probíráme školu a naše dětské problémy, sportujeme. Když už ale máme taková místa, bylo by fajn, aby zůstala čistá a uklizená. Snažíme se tam udržovat pořádek, ale některým dětem to prostě nevysvětlíte. Nebo pubertákům, kteří nás neposlouchají a dělají si co chtějí. Jenže pak jsou některá místa špinavá a plná odpadků, někdy i střeptů. Bylo by dobré, kdyby se o údržbu hřišť někdo pravidelně staral a jednou za čas tam udělal pořádek.

Cukrárna

Také vám tak chybí cukrárna? Bylo to skvělé, když tu byla. Chybí nám skvělé zákusky, výborné limonády a kopečková zmrzlina. Často jsme se tam setkávali odpoledne po škole. Chceme zpět cukrárnu!

Vánoční tradice ve světě

Každý rok je stejné, pomalu ale jistě se nám venku ochlazuje, stále více z Vás jako dopravu do školy zvolí autobus místo kola, listí ze stromů bude záhy pryč a zima je už takřka za dveřmi. Prosinec nám ale kromě námrazy a kratších dní přináší i další jistotu, a to asi nejoblíbenější svátek roku – Vánoce.

Každé dítě i dospělý si určitě hned vybaví vůni čerstvého lineckého a vanilkových rohlíčků, zapalování adventních svíček, zdobení stromečku a očekávání Ježíškova každoročního příchodu. Napadlo Vás ale někdy, jak probíhají Vánoce jinde ve světě a jak moc se liší od těch našich českých?

Vánoční vandalové

Ve Švédsku se jedno městečko pyšní vskutku netradiční vánoční zvyklostí. V malebném Gävle se každý rok na Vánoce staví na náměstí obří slaměný kozel Gävlebocken (doslova Gävleňský kozel). Hned první rok jej ale vandalové spálili a tato "tradice", kdy místní lidé spálí svou slaměnou sochu pokračuje už několik let a 38 z 54 dosavadních kozlů lehlo popelem.

Štědrá loterie a duny pod stromečkem

Španělsko se pyšní hned celou řadou vánočních tradic, kterou by pro nás mohly být exotické. Dárky nosí až 6. ledna 3 králové (Tres reyes magos – tři králové mágové), které u nás dobře známe z Betlému. Pod stromečkem tam nechávají stopy v podobě rozsypaného písku, protože přijíždí z pouště na velbloudech. Další prosincovou máníí pro Španěly tvoří vánoční loterie, kdy si tradičně vsadí skoro celá země a na Vánoce se v živém přenosu dostane výhry několika šťastlivcům, včetně hlavního vítěze, který obdrží až 4 miliony eur (hlavní výhře se říká El Gordo, tedy tlustá/tučná).

Nevánoční Vánoce v zemi vycházejícího slunce

Japonsko, stejně jako valná většina asijských zemí, nemá křesťanství jako většinové náboženství, a proto zde oslava Vánoc probíhá opravdu vzácně a často jen v rodinném kruhu. Nebylo by to ale Japonsko, aby nepřišlo s neotřelou, až trošku ztěššenou, vychytávkou i pro svátky klidu a míru. Od druhé poloviny 20.století, kdy Japonsko zažilo silný vliv USA se zde rozšířil i řetězec fastfoodů KFC a japonští křesťané si jej oblíbili jako vánoční hostinu. Restaurace KFC v Japonsku tak 24. a 25. prosince nabízí i speciální rodinné menu pro tyto oslavy.

Do kostela na bruslích

Ve Venezuelském hlavním městě Caracas je zvykem na Štědrý den vyrazit na mši do kostela na kolečkových bruslích. Město je na tuto svou tradici tak pyšné, že uzavírá většinu vozovek v centru pro veškerou dopravu kromě bruslařů. Celé rodiny tak dorazí na mši netradičním způsobem, a dokonce k této stejné tradici už inspirovali i řadu dalších městeček po své zemi.

Ozdoby pro štěstí

Stejně jako u nás i na Ukrajině se zdobí vánoční stromček celé plejádou ozdob. Mnohé jsou stejné jako ty naše, ale jednu bychom na českém stromčku hledali jen stěží a očekávali bychom ji spíše u amerického Halloweenu. Na Ukrajině je totiž tradicí dávat jak na stromček, tak na ostatní místa domu jako výzdobu umělé pavučiny (někdy i včetně ozdobných pavouků). Ukrajinci totiž věří, že pavučina přináší štěstí a zdraví po celý další rok.

Katalánské poleno Cagatio

V Katalánsku, opravdu specifické části Španělska s hlavním městem Barcelonou, probíhá kromě zmíněných tří králů i další prapodivná tradice. K 8. prosinci se do domácností přinese dřevěné poleno na nožkách s obličejem a rudou čapkou. Děti z rodin ho přikryjí dekou a nosí mu každý den zbytky jídla, aby bylo dobře živené. Na Štědrý večer ho pak obklíčí s klacky a za zpěvu koled kolem nebohého kusu dřeva poskakují a bítí jej hlava nehlava. Polínko Cagatio (doslova kadící poleno) pak po výprasku nechá pod dekou menší dárky a sladkosti.

MŮJ BĚŽNÝ DEN... FRANTIŠEK, 5 A

6:00 - vstávám do školy
6:50 - snídám (obvykle...)
7:00 - chystám si aktovku
7:20 - vycházím do školy
7:50 - 13:30 - jsem ve škole, na obědě
13:30 - jdu domů
13:30 - 15:30 - hraju a koukám do mobilu; někdy jdu sportovat (florbal, fotbal, míčovky) nebo hrát na piano
16:00 - věnuju se kamarádům
21:15 - jdu spát

MŮJ BĚŽNÝ DEN...

7:00 - vstávám do školy
7:05 - nezbytná hygiena
7:07 - jdu do školy
7:50 - 15:00 - jsem ve škole, na obědě
15:00 - jdu ze školy domů
16:00 - tenis
18:00 - tréninky
20:00 - večere
23:00 - jdu spát

NATÁLIE, 8 A

Redakce časopisu...

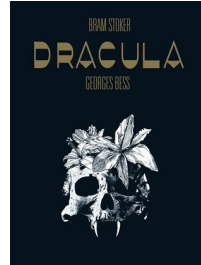
KNIHY

Na tomto místě vám naše redakce doporučuje filmy, seriály, hry, deskovky, knihy i různé videa. Nechceme zde psát známé věci, se kterými se setkáváte běžně. Chceme spíš doporučit něco, co možná neznáte a podle nás to stojí za to ;)

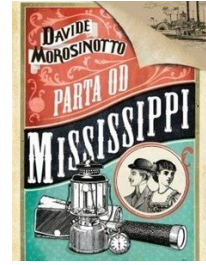
PRÁŠINA

Prašina je tajuplné místo v Praze, kde nefunguje elektřina, ani žádné moderní přístroje. Jirka s kamarády zde však musí čelit nebezpečným mafiánům. Kniha je napínavá, plná zvratů, napětí a nečekaných událostí. Existují 3 díly a nyní vychází i pár komiksů.

DRACULA

Bojíte se rádi? Máte rádi komiksy? V tom případě pro Vás máme ideální knihu. Jedná se o komiksovou adaptaci slavného románu o nejslavnějším upírovi. Nádherné kresby a napětí, které by se dalo krájet. To je ideální kombinace pro zimní večery!

PARTA OD MISSISSIPPI

Skvělý dobrodružný příběh o partě dětí, která si za nalezené peníze objedná ze slavného katalogu pistoli. Odstartují tím sled nečekaných událostí, které je zavedou na úžasnou cestu plnou nástrah do Chicaga. Nebezpečí a nečekané příběhové zvraty vás nenechají vydechnout.

HRY

GROUNDED

Napadlo Vás někdy, jaké to je být mrňavý? Pokud ano, máme pro vás skvělý tip. V této hře se vžijete do postavy dítěte, které bylo zmenšeno do velikosti špendlíkové hlavičky a probudí se uprostřed zahrady. Ta poskytuje mnoho prostoru k prozkoumání, číhá na vás ale i nebezpečný hmyz. Budete vyrábět nástroje, stavět, bojovat, šplhat, létat na chmýří z pampelišky.... A protože je to survival, musíte si obstarat potravu, dávat pozor na úroveň zdraví i únavy.

PUNCH CLUB

Tuto hru určitě někteří z vás znají. Ujmete se v ní role mladého muže, který se snaží stát nejlepším bojovníkem - zápasníkem. Ale nenechte se mýlit; nejedná se o žádnou zbesilou akční hru. Je to spíš mix strategie a RPG. Musíte chodit do práce (abyste vydělali peníze), cvičit v posilovně (abyste byli silní), jíst, chodit na zápasy a k tomu ještě pátrat po vrahovi svého otce. Hra má krásnou pixelart grafiku a je protkána humorem.

HEXOTOPIA

A přidáme také nějakou mobilní hru. Jedná se o relaxační puzzle, ve kterém stavíte města, lesy a pole. Podle toho, jak jednotlivé dílky umístíte, získáváte body. Protože počet dílků je omezený; musíte plnit určité úkoly a za ně získáte další dílky. A co je cílem? No především získat co nejvíce bodů! Na první pohled u této hry zaujme krásná grafika, dokonce si můžete vybrat ze tří variant - letní, podzimní a zimní. Ty si ale musíte nejprve odejmknout.

vám doporučuje:

ZEM JE LÁVA

Kdo by neznal starou dobrou hru, kterou jsme snad všichni hrávali na táboře, výletě, nebo prostě jen venku. V této soutěži můžete vidět, jak to funguje v praxi. Tři soutěžní týmy se snaží projít místností plné lávy. Musí skákat ze židlí, houpat se na lustrech, lézt na skříně nebo závěsy. Kdo to zvládne za nejlepší čas, ten se stane vítězem. Na Netflixu byla před pár týdny přidána třetí řada. Rozhodně doporučujeme.

ŘADA NEŠŤASTNÝCH PŘÍHOD

Příběh dvou sirotek Klause a Violet, kteří přijdou o rodiče při podivné nehodě možná znáte. Roku 2004 byl natočen stejnojmenný film, kde hrál hlavní roli komik Jim Carrey. Tento seriál z Netflixu má v současné době už 3 série, v hlavní roli je skvělý Neal Patrick Harris jako strýc Olafa. Ten by rád získal dědictví a tak se obě děti pokouší různými způsoby sprovodit ze světa. Vtipné, záhadné a ironické!

VČELA NA MUŠCE

Komediální seriál o muži, který pracuje jako profesionální hlídač. Dostane na starost luxusní dům, plný vzácných věcí a moderních vymožeností. Jednoduchou práci mu však zkomplikuje včela, která mu udělá ze života peklo. Hlavní roli hraje Rowan Atkinson, kterého znáte jako Mr. Beana. Seriál má jen 9 dílů a každý má kolem 10 minut, takže za víkend jej zvládnete celý (doporučujeme nekoukat naráz, ale šetřit si ho).

FILMY A
SERIÁLY

MIKRO MAKRO

Tato desková hra vás zavede do městečka, plného zločinu. Je to kooperativní detektivní hra, ve které společně řešíte spletité kriminální případy. Herním plánem je obrovská mapa, plná malých človíčků a jejich osudů. Postupně tak o nich budete zjišťovat nové informace a odhalovat zajímavé zvraty. O tom, jak je tato hra oblíbená svědčí fakt, že letos vyšel už její třetí díl. Kdo by si ji chtěl vyzkoušet, může přijít do kroužku deskovek ;)

ARLOOPA 3D

Máte rádi rozšířenou realitu? Pokud ano, tak určitě vyzkoušejte mobilní aplikaci Arloopa 3D. Ta je ke stažení zcela zdarma, ale obsahuje pochopitelně nákupy v aplikaci. Pomocí Arloopa 3D můžete ve svém pokoji rozpořbovat dinosaury, kosmonauta, květiny, šelmy nebo třeba Alberta Einsteina. Ne všechny modely jsou k dispozici zdarma - za některé je nutno si připlatit. I tak se ovšem jedná o parádní věc. Vyzkoušejte a pochlubte se fotkami!

tar sign is Pisces. Your birth stones are Aqu
: total number of candles on all your birth
earth has beaten approximately **1,487,684,916**
You have taken approximately **334,489,419** breaths in tot
The moon has orbited the earth 544 times since you were born.
e born there were approximately 4,627,622,056 other people :
There are now about **7,856,304,556** people alive.

You're so old that...

March 9th, 1992:

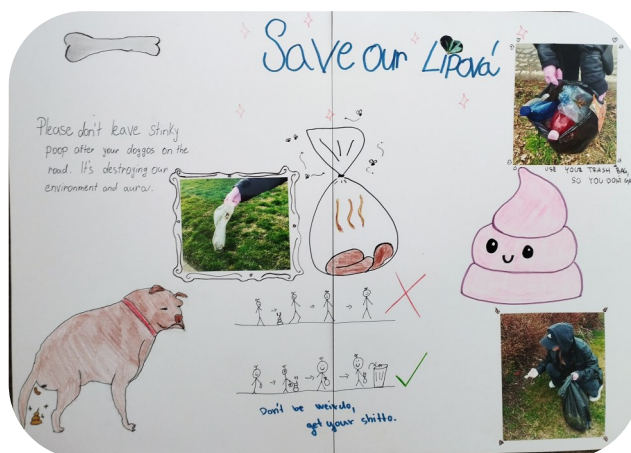
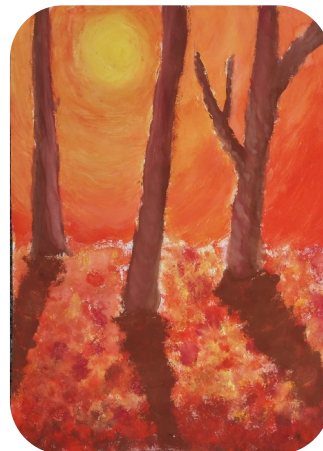
STÁRNEŠ

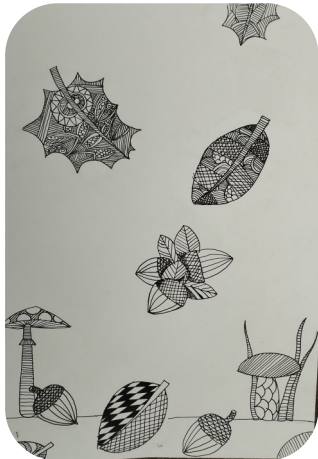
Statistika. Pro někoho ošklivé slovo, pro jiného posedlost. A co pro vás? Na webové stránce <https://you.regettingold.com/> stačí zadat datum narození a dostanete se ke všemožným informacím o svém životě. Kolikrát Vám (asi) bilo srdce, kolikrát jste se (přibližně) nadechli, které významné události se za vašeho života odehrály, můžete si zobrazit milníky svého života (např. kdy oslavíte 5000 dní svého života a mnoho dalšího. Koukněte!

OSTATNÍ

Průlet školou

Tohle nás zaujalo při „toulkách“ po naší škole...

Zajímavosti

Tato rubrika nabídne různé zajímavosti z mnoha oborů. Např. etymologický koutek pana učitele Šefraného ;) Ale nejen to!

Co je to vlastně **etymologie**? Jedná se jazykovědný (neboli lingvistický) obor, který zkoumá původ a vývoj slov. Jak vám každý nadšený jazykář určitě poví, jedná se o to právě koření jazyka a o jednu z nejzajímavějších jazykových disciplín, která se dotýká prakticky každého člověka, aniž by o tom sám věděl. Abychom Vás ale neuspali výkladem, spíš Vám ukážeme pár příkladů:

Slon a velbloud - vezměte se třeba taková česká slova slon nebo velbloud. Obě jsou to výhradně naše jazykové formy pro tyto africká zvířata, kdy prakticky většina cizinců používá latinské tvary *elefante/elephant/..* a *camello/camell/..* Kde se tady vzal slon a velbloud? Češi v dávné historii tyto zvířata často nevidali a jedná se tedy o nepřesnosti a chyby! Slon vychází z turkického *aslan/la slan*, což znamená lev a velbloud je zkomolenina slov vele bloud, tedy velká obluda!

Avokádo - A co třeba avokádo? Toto dnes mezi kulinářskými nadšenci populární ovoce k nám přišlo ze španělského *aguacate*, které Španělé pro změnu vzal z indiánského jazyku nahuatl, kde se objevuje slovo *ahuacatl*. No a každý indián by se vám asi dnes s avokádem vysmál, protože *ahuacatl* v jejich řeči znamená šourek nebo varle!

OK - dnes prakticky celosvětově známá kombinace dvou písmen pro vyjádření souhlasu se rozšířila právě skrze anglický jazyk. Mnozí anglicisté hledají původ ve slovech *all correct* (vše v pořádku) - čti "ól korekt" - tedy OK. Jiní zase hledají původ u indiánského kmenu *Choctaw*, kde slova *oke*, někdy psáno *okeh*, znamenají doslova je tomu tak.

Peklo - české slovo pro nelibou destinaci hříšníků se také dosti liší od biblického latinského *inferna*. Jak tedy Češi došli k peklu? Skrz německé slovo *pech* - tedy smůla. Nikoliv však ve významu nedostatku štěstí, ale ve významu smůly jako pryskyřice, která se kdysi používala jako spolehlivá hořlavá látka a v myslí středověkého Čecha byla ideální pro rozpalování ohňů pro hříšníky.

Smažený sýr s hranolkami. Že vám na tomto výrazu nepřijde nic zvláštního? Tak vězte, že to je úplně špatně! Musíme totiž vycházet ze slova *hranol*. Tohle slovo je rodu mužského. Malý hranol potom nazýváme *hranolek* - ovšem stále se jedná o mužský rod. Smažený sýr proto musí být jedině s hranolky.

Když už teď víte jak je to správně, všimněte si, kolik lidí v tom chybuje. A nebo, kolik restaurací to píše špatně na cedule a dokonce do jídelních lístků... Vy už jim teď ale můžete poradit a opravit je, aby si dále nedělali ostudu.

HADÍQ

Proč se říká...?

„*Dej si bacha*,“ nám občas někdo řekne, když nás chce varovat. Jak výraz vznikl?

Tento slangový výraz přišel do češtiny z vězeňského prostředí. Konkrétně ze slova *bachař* (hlídač ve věznicích). A ten má zase původ v německém slově pro stráž - *die wache*. Stejný výraz se používal také v rakousko-uherské armádě, kam jsme také patřili. Češi tenkrát říkali „*stát wachu*“ - tedy stát na stráži.

Časem se písmeno W vyměnilo za B, takže se z *wachaře* stal *bachař* (stejně se to stalo např. s německým slovem *wurst* - *buřt*). Z výrazu „*dát si wachu (wacha)*“ se tak stalo *dát si bacha!* = být ostražitý, opatrný.

Kočky - úžasná zvířata, která mnozí z nás mají doma jako domácího mazlíčka. Určitě jste si všimli, jak jsou kočky čistotné a jak často se olizují. Víte, že kočky za celý život při čištění kožichu vyloučí tolik slin, jako tekutin při močení? Péčí o své tělo dokonce stráví až 30 % života!

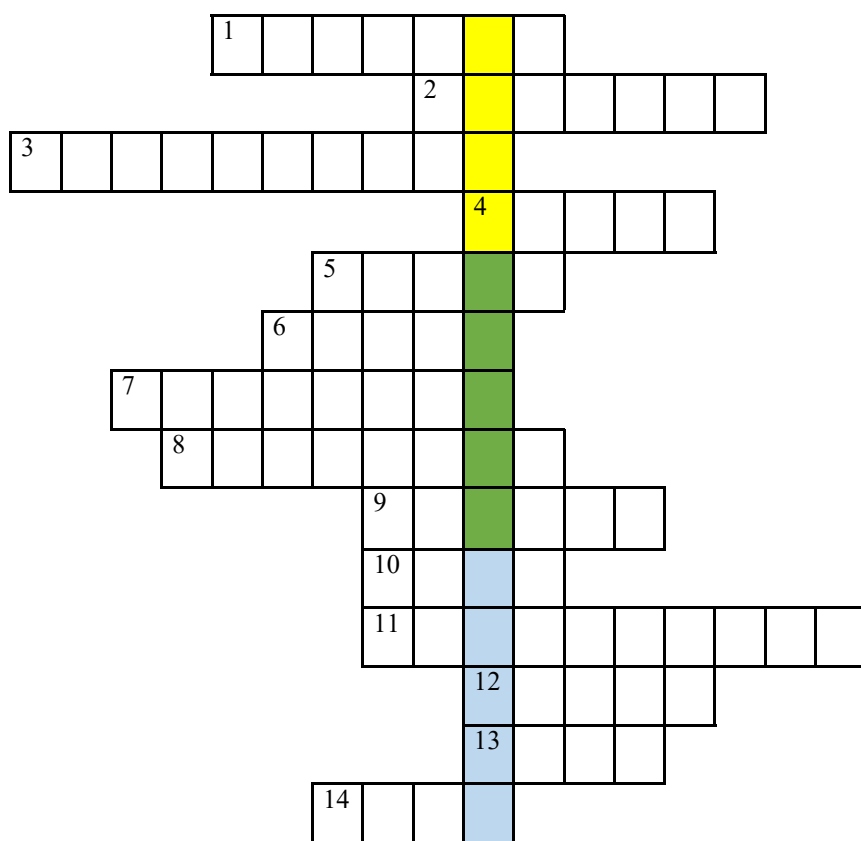
Jakou barvu měli dinosauři? Ve skutečnosti netušíme a filmaři si prostě vymýšlí. Nic jiného jim ani nezbývá.

Nos. Je to zvláštní, ale svůj nos vidíte prakticky pořád. Váš mozek ho ale neustále automaticky ignoruje.

Křížovka pro všechny

Máš rád křížovky a luštění? Četl jsi první číslo časopisu pozorně nebo dokážeš naopak rychle vyhledávat informace? Pak je tato soutěž pro tebe jako dělaná! Vylušti naši křížovku, najdi odpovědi v časopise a buď mezi prvními 3 nejrychlejšími řešiteli, abys vyhrál sladkou odměnu! A pokud budeš chtít, uděláme s tebou i rozhovor do příštího čísla časopisu.

K úspěšnému řešení potřebuješ co nejrychleji odevzdat všech 14 odpovědí a tříslivnou tajenku (i s vysvětlením významu) u p.u. Šubrtu nebo p.u. Šefraného.

1. Jaký módní doplněk vznikl pokroucením jména jednoho u nás turisticky oblíbeného národu?

2. Kterou komiksovou adaptaci hororové klasiky z pera Brama Stokera doporučuje redakce našeho časopisu?

3. Jak se nazývá věda, která se zabývá původem a významem slov?

4. Který ročník základní školy právě studuje třída, s níž byl v tomto čísle časopisu udělán velký rozhovor?

5. Který málo známý, zato však zajímavý, stát jsme společně v tomto čísle časopisu prozkoumali?

6. Které město se pyšní prazvláštní tradicí vánočního vandalismu na slaměných kozlech?

7. Jaké pro nás překvapivé vánoční dekorace, které jsou zároveň důmyslnou formou lovu jednoho mazaného členovce, byste hledali na ukrajinském stromečku?

8. Jak se nazývá videohra doporučená redakcí, kde se můžete potýkat jak se stavbou přístřeší, tak s nebezpečným hmyzem?

9. Ve kterém z projektů Občan zmíněných v tomto čísle byste hledali chutnou svačinku?

10. Kterou píseň od francouzské písničkářky Jain si rád poslechne p.u. Šefraný?

11. Jak se nazývá ženská verze gladiátora?

12. Odborný název pro přírodně nahromaděný trus netopýrů a ptáků, který se používá pro hnojení.

13. Jméno hlavního padoucha z produkce Netflixu, kterého doporučila redakce v sekci filmů a seriálů. Nápoděva – najdete jej i v knižní a filmové adaptaci a tuze rád okrádá sirotky.

14. Hutná a výživná kaše, každodenní strava gladiátora.

Články do příštího čísla

Líbil se vám rozhovor s panem učitelem Šefraným? Již v příštím čísle přineseme rozhovor nový, s jiným učitelem nebo učitelkou.

Rádi byste rozhodli, s kým tento rozhovor příště bude? Zde máte tu možnost! Naskenujte si QR kód a hlasujte v anketě.

Stejným způsobem můžete rozhodnout o tom, kterou třídu si představíme příště. Ale pozor - hlasovat můžete jen pro ostatní třídy, **ne tu svou** (hlasy pro vlastní třídu se nezapočítají).

SOUTĚŽ O NEJLEPŠÍ ZIMNÍ FOTKU

Vyhlašujeme soutěž o nejlepší zimní fotku. Své výtvary pošlete na emailovou adresu naší redakce: redakce@skolahat.cz

Do předmětu emailu napište „fotosoutěž“. Do emailu nám pak ještě napište bližší informace o vaší fotce: kdy, kde a čím jste fotku vyfotili. Posílat můžete do 22. ledna 2023.

Nejlepší fotku odměníme!

Tak, to bylo první číslo našeho nového školního časopisu! Snad se vám líbil!

Bohužel se do něj nevešlo vše, co jsme původně plánovali. Ale to vlastně nevadí. Aspoň si nějaké trumfy necháme do příštích čísel.

Pokud i vy máte chuť se na tvorbě časopisu podílet a baví vás psaní, napište nám na adresu redakce@skolahat.cz.

Chcete nám něco sdělit? Pochlubit se něčím? Máte zajímavý nápad? Napište nám také!

A kdo tohle číslo připravil?

Články:

J. Šubrt,
P. Šefraný,
E. Struhalová;

Rozhovory:

J. Šubrt,
E. Struhalová,
S. Šubrtová,

K. Sedláčková,
L. Buchtová;

Ostatní:

E. Bolcarovičová

Tento krásný rodokmen vytvořila Saskia z 8. A jako projekt do anglického jazyka. Jak se vám líbí? Nám hodně!

Ve čtvrté třídě se píše písmečka z matematiky. Franta pošeptá Karlovi: "Ten učitel je ale de***." Učitel na to zareaguje slovy: "Nenapovídej Franto, Karel na to musí přijít sám!"

Klepaní na nebeskou bránu. Svatý Petr zakřičí: "Co je?" "Neříká se CO JE, ale KDO JE!" "Bože, zase učitelka!"

"Vstávej synku, musíš do školy!" "Maminko, já tam nechci, oni mě tam vůbec neberou, smějí se mi... Opravdu tam musím jít?" "Musíš, musíš, vždyť seš učitel."